

Bomhaj Bóh!

Cíklo 23.
12. junija.

Létnik 2.
1892.

Szerbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Szmolerjez knihicíščerni w Budyschinje a šu tam doštač ſa ſchtförtlétne pſchedpłatu 40 np.

Trinitatis.

Romst. 11, 33—34: O ſajka hľubokosť teho bohatſtva, woboje teje mudroſcze a wědomoscze Božeje! Kač k njedopýtanju ſu jeho ſudženja a k njewuſlēdženju jeho pucze! Pſchetož ſchtó je teho knjesa myſl pôſnał a ſchtó je jeho radžiczel był?

„Kač k njedopýtanju ſu Bože ſudženja a k njewuſlēdženju jeho pucze!“ tak praji ſw. Pawoł, hdźż wón ſe ſpođiwanjom ſo modli pſched bohaſtwom Božeho pôſnacza w Chrystuſzu, hdźż je nûts poſladał do Božich pucžow ſi čłowjeftwom a ſi jeho ludom Israelem, kač Bóh ſwój pucz je dokonjał pſchi wſchém hręſchenju čłowjeftwa a pſchi wſchém wotpanjenju Israelskeho luda, hdźż wón poſladiuje na Bože pucze, kotrež ſo ſudženja čzinja a na Bože ſudženja, kotrež ſo pucze k ſbóžnosći čzinja. W ſbóžnym džiwanju wón wè: To njeje čłowiſka mudroſć ale wěczna Boža mudroſć teho, kif je prajil: „Moje myſle njeſſu wasche myſle a wasche pucze njeſſu moje pucze; ale tak wjele wychſche njebjęſa ſu, dyžli ſemja, tak ſu tež moje pucze wychſche dyžli wasche pucze a moje myſle dyžli wasche myſle.“

Chzemhli tež my ſo ſi modlenjom ponizicž pſched Božej mudroſczi, dha je to prěnje, ſo my ſpôſnajemy: Bože pucze ſu ſa naš njewuſlēdžene potajnstwo, je-li ſo wón je nam ſam njeſſewi. Pſchetož kaž to wumóženje ſo jeno wopschimuje wot hręſchnikow a niz wot prawych, tak tež Bože ſjewjenje ſo njewopschimne khiba wot mólicz-ſich a hľupych a niz wot roſomnych a mudrych. Džiwny

Bóh! Wón, kif bydlí w ſwětle, hdźež ničto dońč njeſože, wón chze pſchińč a ſebi wobhdenje čzinč we wutrobach tych, kotsiž ſu roſbiteho ducha a ſlamaneje wutroby. Ale tych hordych wón ſi daloka ſnaje a ſa naſch naturſki roſom wón ſo wodžewa do čěmnoſcze potajnstwa, kaž je wón prajil, ſo chze w čzmowym bydlicž. Szkuſcha k tej wulkoſci Bože, ſo wón ſo tym móliczkom ſjewi a tym hordym ſo ſthowa, kotsiž bydli jeho rad wopschijecž chzyli ſi piedžu ſwojich porſtom a měrič ſi licžbu ſwojeho rachnowanja prajizh: jene njeje tſi a tſi njeſſu jene! Ně, ſawěrnie, k temu je naſch Bóh wěſce pſchewyſoki a pſchewulſki, hacž ſo by wón ſo wot roſuma wopschimowacž a wot mudraczkow wumericž dał. Praschej ſo ras čłowjeka, ſchtó wón wot Boha a Božich pucžow wě bjes Božeho ſjewjenja! Praschej ſo — niz wſchaf naſchich mudrych, kotsiž wot małosći ſem ſu wot kſheszjanskich myſlīcikow wobdaczi, ale praschej ſo póhanow, a eži najnadobniſhi a najmudriſhi bjes nimi, Athenszy budža eži rjez wot ſwojeho woltarja ſi tým napiſmom: „Temu njeſnajomnemu Bohu“. Abo praschej ſo jich najwjetſchich myſlerjow, a woni eži wotmolwja kaž junu Simonides, kif bu wot krala Xiero praschany, ſo dyrbí jemu prajicž, ſchtó dha Bóh je. A Simonides ſebi wuproſh wóžom dnjow k pſchemyſlenju, a hdźż ſo kral ſažo praschesche, ſebi wuproſh dwě njedželi, a hdźż tej běſchtej nimo, dwózhy tak wjele, a hdźż bu kral njeſczerpliwy, wón ſkonečnije wotmolwi: „Cžim wjazy ſebi to pſhemyſluju, cžim mjenje to wopschijam.“

„Nichtón njevě, ſchtó tón Wótz je, khiba jeno tón Szyn, a komuž tón Szyn by chył ſjewicž.“ Chrystus

żam je połnje siewjene potajnstwo Boże w paršonje, a Chrystus je wschón tón pucž Boži s čłowjestwom, kaž wón żam praji: „Ja bym tón pucž, ta wěrność a to žiwenje, mjeniży teho dla tón pucž, dokelž to žiwenje bym sa waž psches to wumóženje a teho dla tón pucž, dokelž ta wěrność bym sa waž psches to siewjenje. Teho dla njepschindze nichto k Wótzej, khiba psches mje. „Wat njeho a psches njeho a k njemu żu wschitke węzy. „Jemu budž ežeſez do węcznoſeſe. „Hamjeń.“

Pod żněhom sałhowanij.

Wokenzy žu wschē sesaczinjane.

(Pokročowanje.)

„To móže ſo czi dužy stacž, klucž do njeje mam ja, tón žu mi do rukow podali. Tamle mam jón na hoſdžiku wižajo. Lóbrkach wscho tajke ſteji a leži, kajkež je tam twoja macž wopuſczeſila. Ženicžki jedyn džen je wona khora pobyla. Žejne žiwenje bě na poſledku jara, jara czenke, kaž nitka, — duž je mela žmijercz ſ njej lóhke dželo, jo pschetorhnyč. — Ale takle bje wscheho woneho czi njedam wot naž wuncz. Ssyn ſo tu na před žobu ſ nami ſa blido a powjeczerzej žobu ſ nami. Se wschemi twojimi žmij meli pschedo dobre ſuſodſtwo a ſ tobu chzemj jo tež mécž. Holzy, pokryjteſi rucze blido a pschinjeſteſi nam něſhto k wjeczeri, džitej tež jena dele do pinzy a pschinjeſteſi nam něſhto psche picze. Jemu muzej budže węſče trjeba, ſo móhla ſ nami ſuž pojeseſz a ſ nami k temu ſapku wupicž.“ — Ale tón ſrudny hoscž wscho tole wot ſo wotwobara a ſe ſwojej hlowu ſatſchaſny. „Wostaſcze mje wscheho na pokoj, mischtirje, wón praji: „mi nětke dale nicžeho trjeba njeje, hacž ſo měk ſwoj mér, — najradſcho chzu ludki žam pobycz. Mějcež mój wulki džak ſa wschu waſchu dobrotu! Žnadj budu ju wot waž poſdžiſcho móz trjebacž. — Dajcze mi domoj dónicž!“

Duž ſo Hanka k nanej ſtupi a jemu do wucha ſasheptny: „Mano, dajcze jemu jeno tam dónicž! takle budže to ſa njeho najlepje! Chzemj jemu radſcho něſhto k wjeczeri do domu pôſlacž. Ja chzu jemu do předka hicž a jemu tam ſwecžku ſaſhwecžie. Pschinjeſce potom bórsh ſ nim po mni. Takle budže to ſa njeho najlepje. Jemu węſče wocži bolitej, hdyz dyrbí ſpochi na naž hladacž.“

Ledy bě to wurjekla, wsa ſebi Hanka te klucze a džesche jimaj do předka. Tón zuſy ſa njej poſlada. Najradſcho budžiſche wón hnydom ſ njej žobu ſchol, duž jeho nětke mischtir ſa ruku wsa a jeho do tameje ſhejki domiedze.

Ale tam bě nutſkach, kaž byla tam ſyma ſama ſacžahnyla. Durje dō iſtwy běchu wocžinjene. Na bělym czistym blidku ſo lampa hijo ſwecžesche. Hanka psched ſhachlemi ſedjo ſebi tſchěſkow načini, ſo móhla temu muzej ſatepicž a bórsh bě do ſhachli woheň ſadželanj a pocža ſo ſehlicž a praſkotacž. Duž ſo Hanka ſběže a chzysche ſ nanom ſažo domoj. Ale předy hiſcze ſo na teho domoj wróczeneho žyna wobroczo jemu ſe ſyſlowathymaj wocžomaj praji: „Wy drje budžecze žam widžecž, hdze mózecze ſebi jowle ſhto namakacž. Horſach budžecze ſožo pschihotowane namakacž; to tam hijo wjele ſet kryte na waž czaka. Mějcež tu nětke ſi Bohom dobru nóż, a Boh wuſmieruj wam wschu waſchu wutrobu!“

Hacž je Marcžin wschē tele dobre ſłowa wuſlyſhaſ a prawje ſa nimi pschischoł, njewem prajicž; — najſkerſcho drje to njeje. Wón tam wo ſrjedž iſtwy ſtejo ſawosta, kaž byl ſ ſamjenja wuſubany, a hladasche ſ runymaj wocžomaj jeno na jedyn bleczk. Tamle, pschi woknje w róžku ſtejesche ſoleſko ſi ſudželu a na piſcheſtaſy pschetorhnyena nitka.

Wón tam dołho ſtejo na tole pschisne ſoleſko hladasche, jako běſchtej mischtir a Hanka jeho wopuſczeſilej jemu „dobru nóż“ prajo.

Wucžobnik Pěta pschinjeſe jemu na to něſhto k wjeczeri, ſtaji jo jemu na blido a džesche wschón mjeſco ſažo wot njeho prjecž, jako bě ſebi teho džiwnego zuſobnika trochu wobhladał a ſhwilu na njeho wocži wudžerał.

Kak bě tam tola wscho cžiche w tutej ſhězzy, w kotrejž běchu wschitzy ſwotemirjeli! Woknach bě wscho połne žněha, duž wo žanym žiwenju a hibanju niežo ſlyſheſz njebě. Nutſkach wó iſtwje bě jeno ſlyſheſz, kaž tam czerw toeſi. Nasdala bě zyrkej,

duž bě dyſ a dyſ ſlyſheſz, hdyz bě ſažo žana hoſdžina nimo, a hdyz bě wotbilo. Wokoło wjeczora ſo na ſlakanie pschewiwaſche, ale to ſ daloka ſlyſheſz njebě. Po džesaczych pschiczeſe ſtražnik pomalku po hrjebi — — ſhwilku psched ſhězku ſtejo ſawosta wschón ſpodžiwany, ſo ſebi tam ſwězu ſwecža w ſhězzy — hewak bě tam tola pschedo wjeczor cžma hyła, a wo tym wón tola tež njebě niž ſłowicza wot nekoho ſaſlyſhaſ, ſo byl do njeje žadyn podrožnik abo žadyn nowy kupz ſucžahnył. Budžiſche pak ſtražnik chył psches roſpuſkanu wokenizu ſhwili dō iſtwy nuts poſladacž, budžiſche móhla widžecž, ſo je ta iſtwa proſna, a ſo ſo tam ſampa ſwecži, ale ſo žadyn człowiek nutſkach wó iſtweſe ſamej njeje. Wobydler tuteje ſhězki bě po cžmje po ſtarym ſchodze horje ſchol — a deſki na ſchodze běchu jena po druhej, hdyz bě na nje poſtupiſ, wſchē kaž ſahreſchczaſe — potom bě ſebi horkach durje wocžiniſ, — wón wschaſk hijo dawno wjedžesche, hdze měk ſhto wumaſhnyč a hdze ſhto ſa njeho budže. Horna iſtwicžka bě wscha ſpodžiwna wujaſnjenia. Runje bě Boži měžacž na njebjeſa wuſtupiſ, žněhove mróczele běchu ſo wſchē kaž pschetorhnyče a Boži měžacž mózecze runje prawje rjenje ſ mołnom nuts ſwecžicž a iſtwicžku wschu ſe ſwojim jaſnym ſwetłom napjelnicž, pôdla pak tež ſoždžicžku węzku w njej wujaſnici. Wscho bě tam w najlepſchim rjedze. Pschi woknje ſtejesche blidko, na nim něſhto ſníhov a grat, kajkij maja częſlojo a tyſcherjo pola ſo. Na poſcženje wižasche prók a ſmij, ſ kajkim džecžata hrajkau. Na ſchiniſe ſtejesche biblio, — ta pak pě wocžinjeno. Róž iſtwa ſtejesche ſož, požleſhčo bě rjane počzehnjene. Na běly hlowak runje měžacž ſwecžesche, a na hlowaku bě mały bólczk, kaž byl ſo něhdyn na njón něchtó ras ſ hlowu poſolehnył. Psched ſožom ſtejesche ſtoſ, tón bě překl k ſožu pschistajeny, kaž byl tam na nim něchtó poſedžaſ a kaž byl ſebi pôdla hlowu na hlowak poſolehnył. — Tón muž, jako bě dō iſtwa ſastupiſ, w njej ſhwili ſtejo ſawosta. Jemu bě, kaž byl ſo wschón ſatſchaſnył. Wón pomalku ſoko woſko ſo poſlady. Potom ſo k ſožu ſtupiwschi požleſhčo ſi mjeſcia podótku: wupiſk ſ tajkeſle barbu bě jemu derje ſnaty. Nětke poſlada na tón bólczk na hlowaku a podótku ſo jeho ſe ſwojim poſtom. Potom ſo na ſtoſ požyje a ſo ſ hlowu runje na tónle bleczk ſlehny, na ſetrym ſe předy njeho wěſta druha, wot njeho lubowana ſe ſwojey hlowu poſtocyhnyła. Woknach bě ſwět pod žněhom wschón ſahreſhany. Žowle nutſkach bě ſenicžka człowecža wutroba wscha ſama ſutka — ta pak bě tež, kaž byla wscha ſahreſhana do ſtarých poſacžow a do hřechow ſe ſandženych cząſhów, — pschetož na te wſchē dyrbiesche ſebi tón muž nětke pomyſlicž.

Žohnowanje njedžele.

(Po němſkim.)

Tež tón człowiek, kij rady džela, dyrbí wuſnacž: „Njedžela je parla bjes ſedmimi dnjemi. Wona pschinjeſe wotpočzowanje, a požylni mje k nowemu dželu, tak ſo mam ſažo radoſcz pschi dželaniu.“ Ale hladajmy hiſcze hľubje, roſpomým, ſ kajkim žohnowanjom je njedžela ſa ſwójbne žiwenje. Njemjeſkniſe a dželaczerzej je w naſchim czaju czeſko doſč, ſebi ſwój wschedny hľeb ſaſlužicž. Wón móže ſo wschedny džen mało w ſwoje džecži ſtaracž. Wón wjeczor poſdje domoj pschinjeſce. Wón ma mało ſkladnoſce do wutrobow ſwojich džecži poſladač. Duž je Boh lubu njedželu poſtaſiſ. Njedželu dyrbí ſo nan bjes ſwojimi ſubymi prawje domiozg czucž. Njedželu dyrbja džecži prawje ſpóſnacž, ſo maju nana. Wón dyrbí jim ſwoju wutrobu a džecži jemu ſwoju wutrobu wotewrič. Njedželu dyrbja te ſwiaſki, kij ſo w tydženju husto trochu roſwiaſaja, ſažo ſ nowa twjerđe ſwiaſacž: Njedžela twari ſwójbu. Browny ſchecžijanski nan dyrbí, hdyz jeho k njedželskemu dželu napominaja, wotmoſvicž: „S teho ničo njebudže, ja dženža tym ſwojim ſluſham, cži chzedža mje tež junfróč mécž a ja mam po nich žadanje.“ Njeje to potom najwjetſche wjeſele, hdyz móže nan bjes tym ſwojimi ſedžecž, ſi nimi do Božeho doma hicž, ſi nimi w Božej ſtóbje woknach ſo wuſhodžowanacž? Ma tajke waſhnje budža halle ſažo prawje cži jeho. — Kaž bjes njedžele njebychny nicžo ſacžuli, ſo ſym jena woſada naſchego Knjeſa, tak woſebje khudži bjes njedžele njebychny niežo wo tym ſacžuli, ſo je kóžda ſwójbma mała woſadka we wulke woſadze. Hdyz tý ſkoržiſh: „Moja ſwójbua je kaž roſtorhnyena, luboſcz je w njej wotemrěla, ja ſym ſwoje džecži wulke wocžahnył a nětke ſo wjazdy ſa minu njeprafšeja“, dha ſo ja tebje praſham: „Szy tý njedželu ſ nimi ſwecžiſ? Szy ſo tý ſ temu Knjeſej ſ nimi hromadze modlit? Szy tý jako nan

w Božim mjenje bjes nimi šydał?" Ty wotmoswisch: „Nè".
Slaj to je to, czehoż dla ſo wjazy fa tobu nieprascheja.

Niedzela je parla wſchędnym dñiom w ſwojnym živjenju, wona pomha kſcheczijanej jeho dom twariež. —

Niedzela je kraſny džen! O ſak luboſnje by bylo w měſeſe a na kraju, hdyn by ſo niedzela džeržala po Božim postajenju. To njeby žadny rjemiebniſk klepał, to ſo ſe žaneje fabriki kuriło njeby. Czischina by leżała na měſtach a na wſach, fotraž by hido niedzelu ſwoje ransche przedowanje džeržala. A ſ tuteje czischiny ſapocžnie ſo hibacž. Swony ſ węzow pſchipowiedaja: „Dženſa je džen teho ſenjesa! Czescz budž Bohu we wyſkoſezi!" Na to živjenje wotuzi. A w tutym niedzelskim živjenju leži kraſnoſež kſcheczijanstwa wobraſowana.

W tydzeniu ſm̄ my po naſhim wſchelakim powoſanju wſchelaz̄ ludžo. Ssm̄ ſenjeſo a wotrocžy. Ssm̄ pſchekupzy, rjemiebniſy, dželaczerjo, wuczeni, njevučeni, bohacži, kudži, kralojo a proscherjo. Niedzelu ſ teje wſchelakoscze won ſtupimy. Niedzelu ſm̄ kſcheczijenjo. Niedzela je wulk džen wujednanja ja wſchitke ſchtanty. Tehdy móza wotrocž a džowka, dželaczer a proscher ſwoju hlowu poſbehnyež a khwalicž: „Tón tam horkach je w Jezuſu Chrystuſu tež moj Wóz. Tež ſa minje je wón ſwojego lubeho byna dał. Tež ſa minje je ſo Chrystuſ na kſhiju krawaſi. Tež mje je wón wukupiſ ſe ſwojej ſwiatej, drohej krewi. Tež mi je wón ſ hnady węcznu hetu natwarił." Hdyn by tuta myſl ſjednoczenja živischa byla w kſcheczijanskiej zyrki, njeby móh ſwēt napjelnjeny bycž ſe ſbězkarſkim ſmyſlenjom, ſ njewernoſežu, ſ krewi a ſ druhimi hroſnoscežemi. Pſchetož pſches te njerunoſež, fotrež dyrbja tu po czlowiſkim porjedze bycž, by tola pſchewahu mela ta runoſež w hnadle a ſmilnoſež Bożej.

Niedzela nam tutu runoſež a to bratrowſtwo pſchezo ſaſo bliſko wjedze. Wona czlowieka wutorhnje ſ jeho ſachodneho ſchtanta a wjedze jeho nuts do džeczatſtwa Božego. Kaz žórka w dolnej puſežinie zyleho lěta nam te lube niedzele napsheczivo ſtupja. Teho dla ſpomí na ſhabat, ſo by jón ſwjeczil. Ty węſh, ſak dyrbji ſo pſchi dželaniu wſchitko twoje myſlenje na mało dyrkow wobmjeſowacž. Wono je pſchezo to ſame a czini wutrobu a duchu khudu. Nětk tu niedzela je. Myſle móza dale won khwatacž. Wone móza ſo poſbehnyež do hnady Bożeje, pſches rowy nuts do węcznego živjenja. Kaz ma dželaczer na horzym dnju žadanje po khlódku, ſak prawy kſcheczijon po niedzeli. —

Niedzela tu je, ſo by nam ſa naſhe powoſanje ſwēdomnje wóſnika. Kózdy mječ, kózdy ſerp a kózda koſa dyrbja ſo wóſnicž, ſo bych ſe ſe. Sswēdomnje je tón ſerp, kif je nam Bóh do wutroby dał, ſo by wotežnjal tón njerjad, kif chze we wutrobie narosež. Šak wutupi pak ſo ſwēdomnje husto na wſchēdnym dnju, w tydzeniu. Schto dyrbji ſ teho bycž? Bóh je nam teho dla kraſny bruſ dał, na kotrymž ma ſo ſwēdomnje ſaſo ſwōſnicž. Tón bruſ je jeho lube ſłowo. Wone pak ſo pſchede wſhem niedzelu pſchipowieda. S nim ſo naſhe ſwēdomnje, jeli ſo njeſkym morwi poſlucharjo, ſaſo ſak wótre na wóſni, ſo wſchitko wotreſa, ſchtož chze Jezuſ wotreſune mécž. — Hdyn na ſwojne živjenje, na živjenje pſched tym ſenjemu hladam, my prečz nje-móžem: Niedzela je bjes wſchēdnymi dnjemi kaz wopyt jandzelow Božich poła czlowiekow.

A potom, ſchto praji naſhej wutrobie to ſłowo: Niedzelle ranje w kraleſtwje Božim! Haj, tam ſlónčko rjane a kraſne ſhadža. Jezuſ Chrystuſ je to ſlónčko. Tam kwětki luboſne ſakczejewaju, woni ſu twoji pſcheczeljo, twoji starschi, twoje džeczji, kif ſu w boſoſczech ſwoje woci ſamkyli a kotrychž tón ſenjeſ na tym wulkim dnju ſbudzi a kotrymž wón keſecz dawa w njebieskej módrinje, pod ſwēcenjem hnadneho ſlónčka. Slaj, potom je poſoj a mér, džen wotpočzowanja, niedzela. To pak njeje ſhabat, ale niedzela, tón wulk prěni džen węcznego tydzenja, kif kónza nima. Tok je ſuba niedzela parla bjes dnjemi; drohi ſamjeni, kif je ſ njebieſ na ſemju padnul. Wona je róza živjenja na ſemju pſchežadžena, fotraž je ſo ſ korjenjemi ſemje pſchimyła. Wona je a wofstanje jandzel Boži, kif naſ w khudobje a nufy wopytuje, naſ ſ radoſcze a luboſnym troſkotm napjelnjuje, je nam ſawdawf bojskeje ſmilnoſež.

Njeſcheczawaj ſo Bohu ſa tu hnadu džakowacž. Schtož je niedzelu ſanjechał, ſchtož ju ſe wſchēdnymi dnjemi ſměſcha, tón je ſabyl, ſo wotkaſ niedzela je a ſchto chze bycž.

Wyſkoki kſherluſch Salomonowych w herbſtich kſherluſchach.

5.

Staw 1, 5.

O njeſhlaſacze ſak na czornoſež
Mi hréchow, džowki Zionskej,
Ach, do wutroby rěže boſoſcž,
So duſchi wéra brachuje.
Szo na mini njemoleče, hdyn ſenjes mi wſa,

Schtož prjedy ſam mi da,
Hdyn w jeho ſklowje ſtejach
A w poniznoſeži kſeſeſach.

Mój ſenjes ſo fe mni pſchithiluje,
Hdyn tež na krótki czaſ ſo ſda,
So ſwoju hnadu wotczahuje;
Wón, ſajka ſym, mi pokaza
Se wſcheje ſlaboſežu a hréchami —
S tym we mini natwari
Pſches wſchelke ſaſtyſknjenja
Tu wéru bjes ſhonjenja.

Ach ně, ja njeſkym wotpadnyła,
Mje hola waſche myſlenja:
„Hdyn jaſnoſež wéry woblednyła,
So wot ſlónza ſym ſdalena" —
Ně, jako ſ njemu ja ſo wobroczich,
Szo czorna woparich,
So bych ſo ponizila,
Wſchu hordoeſz wotſajila.

Mje hněwaja, ſo kraſu ſhubich,
Nětk džeczji mojej' maczerje!
Mje njeromymja, ſo ſak ſhudžich,
Hdyn ſtejach tola we hnadle.
Na ſenjesa, a niz na minje hladacze,
Wón budže ſawěſcze
Mi ſaſo ruku podacž
A moje hréchi wodacž.

Hdyn hiſheje w poſnoſeži a w mozy
A blyſchežo kſhodžach ſrijedža nich,
Tehd' njeſt'wachu žanej' próžy,
So ja jich roſwuczila běch —
Haj postajichu w ſwojej myſliczzy
Mje ſ ſwojej wajhtarzy,
So bych jich roſwuczila,
Zich wéru poſylnila.

Zich wéru chzych ja poſylnjowacž,
Szo ſ dželom wo nje prózowacž;
Zich winizu chzych wobarnowacž
S tym, ſo jim radu podawach.
Jim ſwētlo, troſcht a móz ja poſkiežich,
Tola ach! jene njeſcžinich:
So winizu bych ſebi
Twarila we wutrobi.

Nětk da tón ſenjes mi na doſež ſhonicž,
So ſedom ſam ſnu winizu,
Nochzył-li wón mje ſam wobbróniež,
Pſched njeſcheczelom ſwarnuju.
Wón wſa mi wſchitko, pſchu, czescz a lóſcht,
So by był ſam moj troſcht,
Kotremuž jeniczky ſluſcha
Wſcha czescz a moja duſcha.

Roſhlaſ w naſhim czaſu.

Geńdzenje bjes kſherluſchomaj Alexandrom a Wilhelmom je ſo 8. junija w Kielu mělo. Schto wone wunjeſe, nichtó njewě, to pak je wěſte, ſo ſo nětczijſhe wobſtacze wězow njeſcheczemieni.

Polkowy prozež, kotryž je w Barlinje na 5 niedziel doſko trał, je nětko ſlónčeny. Židowski bankier Polka bě mjenujzy wob-

skorženj, so je wjele ludži k kupjenju swojich khetro hubjenych papjerow „Faconschmiedeactien“ nawabił a s tym sjeval. Prozeš bě žałožnje wostudy a tola sažo jara sajimawij. Statny rēčnik stejše na stejnischju prawa a wěrnoste a chyjsche pschi tej skladnosći schibale woranje pjenjeznikow na bursy tak pschimacj kaž so bluscha. Polkovy sofitar pak, rēčnik dr. Friedemann (ton žam), tiz chyjsche i pomozu ſerbſkych burow w Rósborkſto-Wojerowskim wokrježu do khęzorstwoweſho ſejma pschinicj, i wulkej ležnosći dopokasowacj, so ſu tute „geschäfty“ czisze njevinate a wschēdne. Polka bu ſtōčniſje ſwobodny wuprajeny. S teho pak je widzecj, so nasche ſakonje k temu njedohahaju, so by ſo na bursach wschēdnie ſo ſtawozie wobſchudzeſtwo pschimało a poſhotało.

Ssmeschny podawki ſta ſo 21. meje ſobuſtawam Bunzlawskeho wucžerskeho ſeminara pschi turnowanskim wulecze do Naumburga. Chyjch ſebi tam mjenujzy wěstu fabriku, wſchelake wuměſtowwe wězy wopſchijazu, bliže wobhadowacj. Bohužel pak běſche ſo ſkomdzilo tutón wopht priedy liſtnje wopſewicj. Hdyž w dwěmioj czahomaj k trochu ſamotne ležazej fabrizy marschērowachu, dha mějachu nutſkach tych pschichodnych „ſchrybarjow“ ſa Bunzlawskich a Laubanskich ſozialdemokratow, kofiz bych ſchyli fabriku pscheblopicj a dželaczerow naſhejuwacj. Duž buchu rucze wrota ſanknjene a k wotkłodnjenju ſozialdemokratiskeje horzoth wulka woheňowa ſykawa hotowa ſezinjena. Bóry ſo njedorosumjenje wopokaſa a wubudži pschi karanczku piwa turnarjow wulke ſmjecze.

Klētnjanska zyrkwińska rada je w poſlednim poſzedzenju wobſanka, ſo ma ſo Boži dom ſa nutroſcz potriebnych rano, pschipoldnju a wječor někotre hodžinu wotewrjeny džerzecj. Tež je ſo poſtaſilo, ſo ma ſo raiſche ſwoniſje a pschebiwanje pschi ſpěwanju ſwjateho Wotczenaſcha na klézj, kotrež woboje bě ſo w běhu poſlednih 30 lět ſhubilo, ſažo ſawjescj. Njech wſchitko ſluži k Božej cjeſeſti!

Mý ſbóžnych khwalimy.

Rajlich ſrudnych ton ſenje ſbóžnych khwali? Bohužel je jich wjele, kofiz ſo žam troſchtuju runje kaž tež jich wjele ſo žamych ſa prawych džerzi a teho dla žaneho wodacza njepozadaju. Woni ſebi ſwojeje ſrudobu i ſyla wědomni njeku. Tich heſlo reka: „Sapomnicj a ſo roſpróſhieſ, njech je psches dželo abo psches wjeſele.“ Woni pschecžiwo pschinarodženemu ſacžuwanju hréſcha, kotrež rjeknje: ſchwéru ſpominacj a ſtajnje ſo dopomnicj, to je ſiwiſje w najhlubſhim ſutſkownym. Runje ſrudne lěto dyrbjalo k temu ſlužicj, ſo by kóždy hlubſchi ſacžiſhcz wot tych ſemrjetých hromadžil, ſo by trajne wopomnjeſe möžne bylo. „Jeli ja tebe ſapomnju, Jeruſalem; dha njech budže ſapomnjenie mojeje prawizy. Njech mój jaſyl ſo k mojim džaſnam pschilepi, jeli ja na tebe njespominam!“ tak po ſwojej domiſnje žedžazj psalmista ſkorži, a ty chyj ſana abo maczér, bratra abo ſotru, žonu abo džeczo, wucžerja abo pschecžela tak rucze kaž möžno ſapomnicj pytač? S tym ſo ty ſam wot tuteho ſbóžnych khwalenja teho ſenje ſuſamknjesh a pod to běda padnjesch, kotrež wón tym ſmějazym pschiwoła, kofiz jenož ſo psches kóžde njefboje k temu powabicz dadža, ſo bych ſi cžim wjetſchej lohkej myſlu ſa proſdnym ſbožom honili. Ně, hdyž te ſwony ſ tamneho brjoha wěčnosće tak khutnije k nam klincža, potom reka cžicho bycz a na nje poſluchacj a te wſchelake praſhenja na to hdze a ſ wotkel, po ſudze a wěčnym ſiwiſju, kotrež ſo w naſher wutrobje ſbudžuja, wopomnicj a njeſchecžacj, dóniž my wotmoſwjenja namakali njeku.

Napschecžiwo tutym lohkoſmyſlenym ſo druhý zyle do ſwojeje ſrudobu podnurja. Woni wo žanym troſhceje ničjo wjedžicj njehadža, ſwoje wofſchewjenje jeno w boleſci pytaju. Woni ſebi bjes pscheſtacj dny minjeneho ſvoža psched woczi ſtajeſa, to ſemſte ſvože běſche jim to najwyschſche, běſche jim Bóh. Bolesč jich njeſhmanych cžini a ſadžewa k wſchēdnuemu dželu, bjes tym ſo wopraſdžita ſrudoba to ſamo w ſwětle wěčnosće ſapſhijecj a cžim khutniſcho bracj wucži. To ſu cži cježkomyſlazj. Tola Boži ſyn móže jeno tych ſrudnych troſhtowacj, kofiz ſwoju ſrudobu ſ Božej ruki woſmu.

A něko my ſbóžnych khwalimy waſ, tiz wy ſeje hižo ſaſhli do ſbóžneho ſwěta prawdoſče a žam iako poſni prawi tam bydlicze. Wasche žedženje a tradanje je ſměrowane a dopjelnjene je, ſchtož ſeje tu tak husto ſpěwali:

„Kak ſlódzy mi to njebo ſlódzi, moj Jeſuſ mje ſam troſchtuje. Žow žane horjo njewobſchkođi, we měrje wſcho wotpočjuje. Ta po tym krótkim czerpjenju b'du wostacj w wěčnym ſiwiſju!“ Něko ſu ſa waſ na wěčne ſaſhle cžaſy ſuchoty a ſimkoſče, wón waſ ſe ſwojej prawdoſcu napowa kaž ſ rěku, ſo žaneho ſhablania a padnjenia wjazy möžno neje. Wſchitko wojowanje a bědzenje je nimo, Boža wola waſche možy ſtajnje k jeho ſlužbje poſhnuwa. O ſbóžni, ſo ſeje laczni a hłodni byli po doſpoſnoſci, a njemějſchje na tutym ſwěze doſež, ale cžim bliže k horje města prawdoſče pschiūdžesche, cžim jažniſcha bě wam ta hľubina, kofraž waſ wot njeho dželesche. Haj ſbóžni wj, tiz wy ſeje hłodni a laczni byli po prawdoſci, něko budzeče naſyčeni!

Bo Schmidt — M —.

Sadžewki na pucžu ſiwiſju.

Hacj tež my ſ prawom wo ſadžewkach rēčimy? Haj naſhi wótzojo w cžaſu reformazije to móžachu, hdyž buchu pschecžehami ſwojeje wěry dla. Tim na wuſkim pucžu ſiwiſju cžert napschecžiwo ſtuſaſe a jim ſ joſtwom a ſe ſmijerczu hrojeſche. Ale ſchto dha nam něchto cžini, hdyž ſebi wuſki pucž k njebjeſam wuſwolimy?

Ton ſtary ſpytowanje je runje ton žam, kaž tehdom; wón jenož ſ nami w džewiatnatym lětſtotetku hinač wobkhadžuje hacj ſ naſchimi wótzami. Pomysleſe ſebi na pschikkad na te ſta potriebnoſczi, kotrež maju ludžo w noſhím cžaſu a na te ſawſynty rjanych wězow, kotrež na ſwěze k ničemu njepomhaja, hacj ſo wam myſle wotwobrocza wot teje praweje a najnuſniſcheje staroſcze ſa wěčne ſiwiſje, kotrež ton cžaſ ſupjelnua, kotrež dyrbjeli ſe ſkutkami luboſcze a dželanjom ſa Božej kraleſtwo wupjelnicj?

Wy žony a holzy, njepomyſlicje ſebi na mróčjalku, kofraž wýſche waſ ſeje, tiz pak wam wuhlađ na te wěčne horj woſmuje? ſeje ta mróčjalka wobſteji? — O, to ſu rjane ſuknje, klobuki, ſhórzuchi, rubjeſchka a wſchelaka pycha waſcheho džela doma. Wſchitko te wězti — to dyrbicze tola pschidacj — wam wutrobu ſupjelnja. Te ſebi ſupujeſe, potom macze staroſcze, ſo ſo tež rjenje ſeſhija a wam derje ſteja a mało cžaſa wam woſtanje ſa ſiwiſje ſ Bohom a ſa Boha, kotrež chzeſe tola wjeſele. Hdyž chzeſe njedželu ſe miſhi hicj, je ta prěnja myſlicžka, kaf ſo rjenje ſwobleſacj a potom w zyrkwi waſ ſažo ta staroſcze cžwiluje, hacj tež cži druhý widža, kaf rjane ſhodžicze abo wy na druhich hladacze, kajke tam ſedža. Sſamo na ſwjatym měſcze je ſpytowanje wam bliſko a wam waſchu duſchu ſ tajſimi proſdnymi myſlemi ſajedoſcjuje.

To ſu tajke ſažewki (kajlich je híſhce wjele druhich) na pucžu ſiwiſju, kotrež dyrbicž ſaukuſyč ſchewinycj.

Trinitatis.

Njedžela	Zap. ſf. 14, 1—10.	Jes. 8, 16—22.
Pónđela	Luk. 15, 1—10.	1 Petr. 5, 6—11.
Wutora	Zap. ſf. 14, 11—28.	Jes. 9, 1—7.
Ssrijeda	Zap. ſf. 15, 1—41.	Jes. 10, 1—4.
Schtwórtk	Zap. ſf. 16.	Jes. 11, 1—9.
Piatk	Zap. ſf. 17.	Jes. 11, 10—16.
Ssobota	Zap. ſf. 18.	Jes. 12, 1—6.

„Pomhaj Bóh“ je wot nětka niz jenož pola ſenjeſow duchownych, ale tež we wſchēch pscheſtacj „Sſerb. Nowin“ na wſzach a w Budyschinje doſtacj. Ma ſchitwórcz lěta placzi wón 40 np., jenotlive cžiſla ſo po 4 np. pschedawaju.